

Taxon *Solidago rugosa*

Název taxonu	<i>Solidago rugosa</i>
Vědecký název taxonu	<i>Solidago rugosa</i>
Jména autorů, kteří taxon p...	Miller
Odrůda	‘Fireworks’
Český název	zlatobýl svraskalý
Synonyma (zahradnický pou..	<i>Solidago aspera</i> Ait.
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Odrůda
Vnitrodruhové jednotky	var. <i>aspera</i> (Ait.) Fern.
Nadřazená kategorie	Asteraceae

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Holartická květenná říše a Severoamerická atlantická oblast (východ SA)
Biogeografické regiony - po..	po celém severoamerickém východu z Ontaria a Quebecu do Texasu

Zařazení

Fytocenologický původ	v lesích podél vodních toků, na písčinách a v příkopech (helorgadofyt, amnochtofyt, taphrofyt), z nížiny k 1200 m n.m. do hor
Pěstitelská skupina	Trvalka zatahující
Životní forma	Hemikryptofyt
Zařazení podle původu, nár...	Di - divoce rostoucí trvalka

Popisné a identifikační znaky

Habitus	výběžkatě rozbíhavá vzpřímená trvalka, 0.4-1.8 m vysoká
Kořen	adventivní kořeny z podzemních oddenků
Výhony	přímé, větvené, hustě pýřité až téměř lysé
Listy	střídavé, do 0.1 m dlouhé, přisedlé, hrotnatě elipčité, ostře zubaté, shora drsně pýřité s vyniklou nervaturou, v květenstvích redukované
Květenství	početné (až 1500) drobné úbory s 6-8 žlutými paprsky a zhruba pěti kvítky v disku, seskládané v bohatých pyramidálních latách s hadovitě protaženými, zprohýbanými větvemi
Květy	růžnoobalné (kalichy přeměněny v šupiny a štětky), srostloplátečné, pětičetné, haplostemonické - kvítky disku

	koleomorfní, oboupohlavné, žluté; paprsky souměrné, drobné, plodné (samičí), žluté
Opylovací poměry	Samosprašná
Plody	drobné drsné nažky s přetrvávajícím štětinkatým chmýrem
Semena	vysévány jsou celé nažky
Možnost záměny taxonu (+..	extrémně proměnlivý taxon zaměnitelný s řadou druhů podskupiny Venosae - především se <i>S. ulmifolia</i> Wild. (trsnatý druh s křídlatě řapíkatými a jen řídce pýřitými listy); rovněž podobné druhy podsektce <i>Triplinerviae</i> (<i>S. canadense</i> L., <i>S. gigantea</i> Ait.) se liší trojžilnými listy.
Dlouhověkost	dlouhověká
Doba rašení	Na jaře rašící (IV)

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Září
Konec doby kvetení	Říjen
Doba kvetení - poznámka	pozdější populace kvetou často ještě v listopadu

Nároky na stanoviště

Faktor světla - polostín	✓
Faktor světla - stín	✓
Faktor světla - poznámka	tolerantní slunečným expozicím za dostatku vody
Faktor tepla	mrazuvzdorná údajně do -34°C (USDA)
Faktor vody	druh náročný na vodu (hygrofyt)
Faktor půdy	přízpůsobivá v mokřích, přitom ale nepříliš sléhavých, slabě kyselých (pH 5.5 - 6.5) půdách
Faktor půdy - vápnostřežný	✓
Faktor půdy - poznámka	každoročně v předjaří 4-6 kg plných hnojiv pro ar

Užitné vlastnosti

Období hlavního estetického...	v době kvetení
Použití - pro trvalky	PD - Porost dřevin, OPD - Okraj porostu dřevin, VPz - Volné plochy záhonového charakteru, Z - Záhon a OV - Okraj vody
Použití - pro trvalky - pozná..	Hawke, 2000: odrůda 'Fireworks' mezi nejlépe hodnocenými zlatobýly, za květu ztrácí ale spodní listy - lépe se uplatní v podrostu dřevin
Choroby a škůdci	z nejvýznamnějších ascomycety (<i>Erysiphe</i> , <i>Sclerotium</i> , <i>Phyllachora</i> , <i>Elsinoe</i>) a rzi (<i>Coleosporium</i>); ze škůdců mšice (<i>Aulacorthum</i> , <i>Masonaphis</i>), síťnatky (<i>Corythucha</i>), vrtalky (<i>Liriomyza</i> , <i>Nemorimyza</i>), květilký (<i>Botanophila</i> , <i>Pegohylemyia</i>), obaleči,

píďalky, pilatky, pernatušky a jiní motýli (Argyrotaenia, Eupithecia, Ourapteryx, Leioptilus, Pachyprotasis, Coleophora)

Doporučený spon pro výsad.. v zapojených výsadbách 1-2 rostliny na m2

Množení

Množení	Předpěstování sadby, Vrcholové řízky, Dělení trsů a Množení oddělky
Konečné hrnky	ve školkách obvykle v 12 cm hmkách
Odrůdy	‘Fireworks’ s paprčité rozbíhavými kvetoucími větvkami

Ostatní

Poznámka S. rugosa snadno hybridizuje s druhy jiných skupin, což ještě ztěžuje už samu o sobě nesnadnou determinaci

Odkazy

- Hawke R.G. (2000): An evaluation report of Goldenrods for the garden. Plant Evaluation Notes 15: 1-4, Chicago Botanic Garden.
- SCHMIDT Cassian. Solidago fur den Garten (Teil 1). Wildes Gold. Gartenpraxis. Stuttgart: Eugen Ulmer. 2016, roč.42, č. 9, s. 8 - 15. ISSN 0341-2105.
- CHMIDT Cassian. Solidago fur den Garten (Teil 2). Goldruten ganz handzahm. Gartenpraxis. Stuttgart: Eugen Ulmer. 2016, roč.42, č. 10 s. 8 - 15. ISSN 0341-2105.

Grafické přílohy
